

آموزش پیش از آموزش

اشتراک در شبکه‌های اجتماعی:

آدرس صفحه: <https://mav>

[1]

«دوست دارم بچام نابغه شود»!

کارشناس: دکتر مبین صالحی

پرسش:

خیلی دوست داریم فرزندانمان نابغه شود و از هم‌سالان خود پیشی بگیرد؛ به همین منظور او را به کلاس‌های علمی و هنری پیش از دبستان فرستادیم. به نظر شما این کار تاثیری در رشد علمی و ذهنی او دارد؟

پاسخ:

همگام با توصیه‌های اسلامی، پژوهش‌های علمی نشان داده‌اند که آموزش پیش از رفتن به دبستان نه تنها مؤثر نیست، بلکه عوارضی نیز دارد.

منظور از مؤثر نبودن این نیست که کودک مطالب را فرا نمی‌گیرد. بی‌تردید بسیاری از این کودکان، خواندن و نوشتن و محاسبه‌های پیچیده ریاضی را پیش از ورود به مدرسه می‌آموزند؛ اما آیا این به معنای این است که از هم‌سالان جلوتر هستند و خواهند بود؟ پاسخ منفی است. هرچند این افراد در ماه‌های اول ورود به مدرسه و حتی گاه تا اواخر کلاس دوم دبستان، سرآمد هم‌کلاسی‌های خود هستند، اما تحقیقات نشان می‌دهد که کودکان دیگر هم به‌مرور به آن‌ها خواهند رسید و با هم پیش خواهند رفت. مفهوم ضمنی این پی‌آمد این است که «وقت و انرژی فرزندان را تلف نکنید».

کودکی که به‌جای صرف وقت برای بازی و سرگرمی، تحت آموزش قرار گرفته است، درواقع به‌جای تأمین هیجان‌های مثبت مورد نیاز برای رشد ذهنی، مستقیماً تحت آموزش ذهنی قرار گرفته است. به بیان ساده‌تر، لازمه رشد هوش در کودکان، این است که نیازهای عاطفی و هیجانی‌شان ارضا شود. یک کودک شاد، قطعاً آمادگی بیشتری برای دریافت اطلاعات از محیط دارد. در برابر، کودکی که با فشار کلاس‌های آموزشی و انتظارات پدر و مادر روبه‌رو بوده است، بدنش پر از هورمون‌های استرس است که مانع جدی یادگیری هستند.

هرچند همواره اندکی استرس برای رشد و حرکت لازم است، اما استرس بیش از اندازه هم باعث توقف فرد می‌شود. در

این‌جا با کودکی روبه‌رو هستیم که هنوز سیستم روانی‌اش آماده دریافت آموزش‌های مدرسه‌ای نیست، اما پدر و مادر اصرار دارند که با تمرین زیاد و صرف‌نظر کردن از بازی و سرگرمی به یادگیری بپردازد. اتفاقی که می‌افتد، یک اضافه‌بار است؛ باری بیش از میزان توانایی کودک. در این شرایط، افراد به‌مرور دچار فرسودگی می‌شوند که نتیجه آن، بی‌میلی به تکلیف انجام‌شده است. درست مانند دانش‌جویی که با وجود وقت بسیار کم و تحقیقات کلاسی فراوان، خود را ملزم به شرکت در کلاس‌های جانبی می‌کند. بیش‌تر این دانش‌جویان پس از مدتی، انگیزه ادامه کلاس‌ها را از دست می‌دهند.

بی‌انگیزگی برای درس خواندن و گوش دادن به مطالب معلم در کلاس، گاهی به شکل بازیگوشی آشکار می‌شود. کودکی را تصور کنید که حروف الفبا را پیش از ورود به مدرسه آموخته است. چه مطلب جدیدی برای یادگیری در کلاس اول برای او وجود دارد؟ گاهی این کودکان، به‌اصطلاح حوصله‌شان سر می‌رود و خود را با بازی کردن و صحبت کردن با بغل‌دستی سرگرم می‌کنند. گاهی نیز از مدرسه رفتن امتناع می‌کنند. بدترین حالت این است که به سبب جلوتر بودن از بقیه طرد شوند. یادم می‌آید برادرم که یک سال بزرگ‌تر از من بود، چیزهایی یاد می‌داد. وقتی وارد پایه تحصیلی بعد می‌شدم، بسیاری از مطالب کتاب‌ها را پیشاپیش می‌دانستم و تنها کسی بودم که پاسخ پرسش‌های معلم را می‌داد. هرچند در ابتدا خوش‌آیند بود و حس خوبی داشتم، اما با حسادت هم‌کلاسی‌ها و حتی طرد شدن توسط آن‌ها، روحیه بسیار بدی پیدا کردم.

با وجود آن‌چه در بالا مطرح شد، آموزش پیش از دبستان به‌طور مطلق بد نیست. اگر آموزش تحت استانداردهای دقیق و متناسب با سن و توانایی شناختی کودکان باشد، نه‌تنها مردود نیست، بلکه منافع بسیار خواهد داشت. در شماره بعد با آموزش مطالب پیش‌آموزشی به کودکان آشنا خواهید شد.

منبع: نشریه خانه خوبان، شماره 104

برچسب‌ها:

[نابغه، آموزش، پیش دبستانی](#) [2]

نشانی منبع: <https://mava.iki.ac.ir/node/841>

پیوندها

<https://mava.iki.ac.ir/files/images/articles/735.jpg> [2] [1]

<https://mava.iki.ac.ir/tag/%D9%86%D8%A7%D8%A8%D8%BA%D9%87%D8%8C-%D8%A2%D9%85%D9%88%D8%B2%D8%B4%D8%8C-%D9%BE%DB%8C%D8%B4-%D8%AF%D8%A8%D8%B3%D8%AA%D8%A7%D9%86%DB%8C>